MÜƏLLİFDƏN

Azərbaycan ədəbiyyatında ən iri həcmli poetik əsər hesab edilən "Ata" poema-eposunu 1991-ci ildən qələmə almağa başlamışam. Azərbaycanın ən qədim şeir forması–qoşma şəklində on min il əvvəl Yaxın, Orta, Uzaq Şərq genişliklərində yaşayan, yaradan, dəyişib varlığını və ləyaqətini isbat edən türkdilli qəbilə, tayfa və xalqların, xüsusilə Azərbaycan xalqının eramızın əvvəllərinə qədərki həyat və məişətinin bədii-tarixi lövhələrdə təsvirini əhatə edir. "Ata" sadə xalq danışıq dilində yazıldığı üçün burada demək olar ki, fars və ərəb sözləri işlənməmişdir. Əsərdə Azərbaycan, Orta Asiya, Türkiyə, Rusiya, İran, Ərəb ölkələri, İngiltərə, Almaniya, və s. Avropa alimlərinin tarixi sənədlərə, tarixi həqiqətlərə uyğun fikirləri əsas götürülmüşdür.

Çoxdandı ki, xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız xalqımızın varlığı, mənşəyi, yaşadığı ərazi, qədim həyat tərzi, dili və qəhrəmanlıqları ilə maraqlanır, bəziləri isə mənə bu haqda, məktub yazır, bu sahədə ortalığa ciddi suallar qoyurdular.

Son 20 ildə Azərbaycan xalqının varlığı, etnogenezi ilə əlaqədar elmi kitablarla yanaşı, şamanizm, zərdüştizm haqqında kitablar, əsatir, əfsanə, dastan, nağıl, deyim və söyləncələr oxuyurdum. Xalqımın qədim varlığını, adını, qəhrəmanlıqlarını göstərən sənədləri, abidələri dağıdıb, yandırıb məhv edən düşmənlərin qəddarlığının qanlı izinə düşüb, yavaş-yavaş dünyanın ən qədim, ən nəcib, ən dəyişkən, ən ləyaqətli və şücaətli xalqları olan türkdilli ellərin, o cümlədən xalqımızın ən qədim tarixinin monumental mənzərələrini aydın şəkildə görməyə başladım.

Azərbaycanda istiqlal hərəkatı başlarkən bu mövzuda böyük bir əsər yazmaq imkanı reallaşdı: Bir gün yas məclisində Moskvadan yenicə qayıtmış elimizin ağsaqqalı, böyük rəhbəri Heydər Əliyev xalqımızın tarixinin müxtəlif dövrlərindən söhbət açaraq üzünü mənə tutaraq məclisdə oturan alim və yazıçılara xitabən dedi: "Bu xalqın tarixini siz yazmasanız bəs kim yazacaq?!"

Mən xalqımızın böyük oğlu Heydər Əliyevin bu haqlı tələbinin təsiri altında "Ata" poema-eposunu yazmağa başladım...

I GİRİŞ

Dünya

Şahlıq, sərkərdəlik qalıb arxada,
Dünyanı hərlədən güc yox, beyindir.
Bəşər haradaydı, indi harada,
Güc indi fikirdə zərgərliyindir.

Bəşər yol tapsa da aya, ulduza,
Yenə qalıb yerdə torpaq davası.
Azlıqdan çoxluğa, çoxluqdan aza
Dəyişib büsbütün yerin havası.

Bir ildir Günəşin yerdə bir anı,
Süd yolu Günəşdən milyard il qədim.
Bunların gücüylə Dünya fırlanır,
Belə fırlanışı dəyişmək çətin.

Yerin çəkisi də yerində vardır,
Bu çəki nə itir, nə də ki, artır.
Yaradan Dünyanı elə yaradıb,
Bir yandan doğulur, bir yandan qartır.

Nəsillər dəyişir biri-birini,
Dünya da dəyişir nəsilbənəsil.
Dəyişir Günəş də, Ay da yerini,
Dəyişməz vardırsa demək sağ deyil.

Yerlə bir hərlənir, dolanır bəşər,
Sürətlə tərpəniş bunca ölməzdir.
Sürət sabahına yollanır bəşər,
Sabahkı sürətsə ağlagəlməzdir.

II G İ R İ Ş

Azərbaycan

Bu gün sən yenidən yeniləşirsən,
Çarpışma içində, təlaş içində.
Bu gün öz-özünlə eyniləşirsən,
Min-min yad içində, qardaş içində.

Başının üstündən dəhşətlər ötür,
Onlar səndən keçib aman istəyir.
Böyük keçmişindən sən ibrət götür,
Yaşamaq, ucalmaq qurban istəyir.

Hamı öz çölünü sahmana salır,
Biz öz içimizlə çarpışmaqdayıq.
Öz doğmalarımız bir yanda qalıb,
Özgə ətəyindən yapışmaqdayıq.

Allahlar nə cəza bizə buyurub,
Birləşmək istərkən ayrılırıq biz.
Doğmanı doğmadan alıb, ayırıb
Ayrılıq içində qovruluruq biz.

Söz olar, səhv olar ömür yolunda,
Onu eşələyib övkələməzlər.
Başının üstünü bulud alanda
Vətəni, milləti ləkələməzlər.

-Biz millət dünyaya haqdan gəlmişik,
Özü arxa olan xalqa nə arxa.
Biz ki, özümüzü haqlı bilmişik
Daha həqiqətə, haqqa nə arxa.

Hər yerdə qolları güclüdür haqqın,
Yönəldir bir səmtə solu, sağı da.
Böyük istəyinə çatmayan xalqın
Yatmağı da dəhşət, ayılmağı da.

Siyasət heç zaman bir vamda qalmır,
Siyasət yerinə yalan demişik.
Deyirlər azadlıq qurbansız olmur,
Qurbana biz neçə qurban demişik.

Mənim respublikam, mənim millətim,
Başa vur uğurla bu təzə yolu,
Azadlıq, ucalıq sənin ən qədim,
Milli başbiletin, qeyrətin olub.